

A LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egy évre 6 frt. — kr.
Fél évre 3 „ — „
Negyed évre . . . 1 „ 50 „
Egyes szám ára . . . 6 kr.
Külföldre egy évre 8 frt. — kr.

Ezen lap megjelenik
hetenkint kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

SZÉKELYFÖLD.

Közigazgatási, társadalmi és szépirodalmi hirlap,
a csikmegyei és székelyi egyesület hivatalos közlönye.

Hirdetések közlési díja:

minden egy hasábsz 1 garmond
sorért vagy annak térfogatáért
4 kr. s minden egyszeri közlés
után 30 kr. bélyegdíj fizetendő.
Nagy és többször közlendő
hirdetményt a kiadóhivatal ár-
kedvezményben részesít.

A „Nyílttér“ rovatban
közölendő cikkek soronként
10 kr. díjért közöltetnek.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓ-HIVATAL:

Kézdi-Vásárhelyt:

Csik-szeredában:

Székely-Udvarhelyt:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

T. Nagy Imre, szerkesztő lakásán.

Dr. Káthdehó Ferencz, szerkesztő lakásán.

A lap tartalmát illető közlemények, valamint előfizetési pénzek, hirdetmények, nyíltterek stb. mindhárom szerkesztőségben és kiadóhivatalban elfogadhatók.

A székelyek nyomora Romániában.

Kézdi-Vásárhely, 1882. ápril 27-én.

Lapunk egyik barátja sötét színekkel ecseteli a nyomort és inséget, melyel a székely kivándorlók Romániában küzdenek. Tekucs, Báko és Adjud körül csoportonként bolyongnak a székelek, kik munkakereset hiányában a legnagyobb inségben vannak. Az átutazó magyar embernek szivreható hangon panaszozzák el szenvedéseiket s Isten nevében alamizsnát kérnek, hogy nyomorult életüket fenntarthassák. E derék, szorgalmas nép, mely azért ment be, hogy dolgozzék, most alamizsnából kell, hogy tengesse életét. Igazán megrendítő látni e sápadt, kétségbeesett arcu embereket, a mint csoportonként lézengenek, megfosztva minden keresetforrástól. Elhagyták hazájukat, hogy munkájuk után éhező családjaiknak kenyeret szerezzenek, és most ők maguk is elhagyatva Istentől és embertől, az éhhalállal küzdenek.

Ha a tavasz beköszönt, a felvidéki székely nép tömegesen megy be a szomszéd Romániába, hol szántással és egyéb mezeti munkákkal évenként tisztességes összeget szokott megkeresni. Az idén azonban ezen keresetforrástól egészen elesett. Romániában a tél igen enyhe volt, hó majdnem semmi sem volt, nagyon korán kitavaszkodott s így a helybeli nép még februárban elkezdvén

földjeit szántani, idegen segítség nélkül is elkészülhetett vele s a bement székely nép munka nélkül maradt. Ehez járul még a roppant szárazság, mely miatt minden más mezeti munka szünetel s a földmivelésnél mutatkozó szomorú kilátások miatt pang az ipar és kereskedelem minden ága s így munkás kézre kevés szükség van.

Ezen körülmények szülték azon kétségbeejtő helyzetet, melybe a székely munkások jutottak. Már évek óta rossz termések voltak Háromszék felvidékén, úgy hogy a föld alig hozta meg a ráfordított költséget; az idén nem kevésbé szomorú kilátásaink vannak s így ugyiszólva rá van kényszerítve a székely földmives, hogy hazáját elhagyva, másutt szerezzen magának keresetforrást s munka helyett találtsinseget.

Nincs talán a világon egy nép, mely oly fáradtsággal tartsa fenn életét, mint a felvidéki székely. Vas szorgalommal és kitartással küzd a zord éghajlattal, sovány rossz földjével és igazán véres verejtékkel kell kisajtolnia az anyaföldből a mindennapi kenyeret. A nyár fáradalmait télen sem pihenheti ki; ember feletti erőlködéssel szállítja uttalan meredek hegyekről a fát, hogy annak árából pótolja a rossz termést, tavasszal pedig elhagyja hazáját s Romániába vándorol, mert neki és családjának élni kell. Mindig küzd, mindig

munkálkodik, hogy nyomorult életét fenntarthassa és mégis, dacára e szorgalomnak, évről-évre halad a végpusztulás felé.

A székely művelődési egyesület múlt év augusztus havában tartott gyűlésén igen szép elveket pengetett, melyek a székely kivándorlás megakadályozását célozták. Ezen eszmék közül nézetünk szerint csak kettő felelhet meg a célnak, t. i. vagy munkát adni a székely népnek benn szülőföldjén, vagy tömegesen kitelepíteni a kormány által kijelölendő olyan helyre, hol munkája után megélhessen, mert mindaddig, míg e nép szülőföldjén, vagy ott, hol lakik, életszükségeit munkája után nem fedezheti, addig semmiféle rendszabályokkal a kivándorlást megakadályozni nem lehet.

Felhívjuk a székely művelődési egyesület figyelmét a Romániában inséggel küzdő székely testvéreink szomorú sorsára. Egy pár száz erős munkás kéz hever ott tétlenül s várja a becsületet munkát, mely által nyomorán segíthessen. A büszke székely nép, mely dolgozni ment, koldulni kénytelen, mert élnie kell.

Reméljük, hogy a székely egyesület nem késend a magas kormánytól lépéseket tenni ezen szomorú állapot megváltoztatása iránt.

már alig lehet látni, minő irányban haladnak tovább a fák sűrűje között. A közepén egy kis kaliba, melynek négy oldalát sűrűn befutotta a vad szőlő. Tovább egy-egy kiszáradt rózsaszál, melynek virága ott nyugszik a földön . . . vagy talán a föld alatt? . . .

A kert mellett egy csűr áll. Gerendái alig türik már meg egymást; zsopus teteje félig beszakadva, benn pedig nincs semmi. Kinek is lenne? . . . Nem lakik itt más élő lény, mint a jó Sári néni, ki már évek hosszu során át guggol hűsleges lakótársa, az öreg fali óra mellett, mely mindig csak azt a nótát veri:

„Soha többé — mindörökké!
Mindörökké — soha többé!“

Ez egyetlen butor a Sári néni elhagyott lakában, a mely több gondozásban részesül, mint a többi; aztán egy kép. Ennek mása ott függ a másik szobában is, egy letakart ágy fölött. A kép le van függőnyözve ott, mint minden egyéb. Az ablakon alig bir áthatolni a napsugár is. E szoba szorosan a Sári néni mellett van, hanem ide ő maga is csak ritkán szokott betekintgetni. Mintha fájna . . . mintha a szíve tartaná vissza . . . mintha egy sirboltba nyitana, hova egy drága halott van eltemetve . . .

A másik szoba képezi állandó lakhelyét. Innen aztán nem egy könnyen mozdul ki. Egész napon át egy nagy könyvből

olvasgat, a honnan ő annyi sok szép mindent megtanul s a melyet úgy őriz Sári néni, mint életének már régen elveszett boldogságát. E könyv: a biblia.

Régi lehet az is. A lapok csücskei barnás színt váltottak a sok forgatás miatt, papírja régen elveszté eredeti színét; még a betűi sem olyanok, milyenekkel mostan szokás élni. A táblája erős bőrből van kötve; legalább megóvja a belső részt.

Most is ott ül Sári néni a lőcán s szorgalmasan olvasgat a bibliából.

Épena Krisztus kinszenvedéseinél van. Aztán fölpillant, ha a régi óra tompa zummogással üti el az időt. Homályos tekintete átrévedez arra a képre, mely ép átellenben esik az órával s aztán egy csendes sohajás — alkonyi szellőhöz hasonló — hagyja el keblét.

Kihez száll e sohaj? . . .

. . . Talán ahoz az alakhoz, a kinek képe az az anyalacra, azon a régi falon? . . . Az a kép olyan jószágosan, olyan szeliden pillant le Sári néni, mintha egy gyermek volna, a kit az estéli imádság után lefektet a jó édes anya. Abban a nyílt, őszinte tekintetben van valami fájdalommal, búzáttal vegyült érzélem, a mi oly mély nyomokat szokott hagyni az emberi szívből.

Sári néni elnézegeti hosszasan, hosszasan s aztán szemei lassanként megtelnek könnyekkel . . . Fájó harmateseppek, a ko-

A magyar és osztrák delegatio ápril 26-án közösen szavazott azon két milliónyi törles tárgyában, melyről lapunk múlt számában már megemlékeztünk. A szavazás eredménye az lett, hogy 57 szóval 45 ellenében a 2 milliónyi különbözetet elvetették s így a törles elfogadtott. A magyarokkal 8 osztrák szavazott.

A könyradomány-gyűjtés szabályozása.

A belügyminiszter a következő rendeletet bocsátotta ki a könyradomány-gyűjtés szabályozása tárgyában:

Hozzám érkezett jelentésekből tapasztalnom kellett, hogy a könyradományokat jogtalanul gyűjtők ellen némely hatóságok a fennálló szabályokat vagy épen nem, vagy hiányosan alkalmazzák; különösen újabb időben ismételve fordultak elő esetek, hogy egyes hatóságok által még külföldieknek is saját hatáskörükben adtak gyűjtési engedélyek s adtak még olyanoknak is, kik Magyarországra szóló utlevéllel nem bírtak.

A hatóságok ily eljárásokkal nemcsak a hatáskörük alá helyezett közönséget kellenen tul folytonos zaklatásoknak teszik ki, hanem a könyörület adományaival nem ritkán arra érdemtelenséket segítenek, holott feladatukat épen közönségük e részbeni érdekeinek is kellő megóvása képezi. — Sőt esetleg még a magyar állam ellen is vétetnek, midőn oly idegenek irányában, kiknek utlevéllel nem a magyar-osztrák monarchia és nem Magyarország, de a monarchiának csak másik állama van megnevezve, nemcsak az ebből esetleg következhető eljárás nem követik, de azokat még a könyradománygyűjtés azon kedvezményében is részesítik, melyben a magyar állam területére érvényes utlevéllel bíró idegeneket részesíteni nincsenek jogosítva.

szoruban gyöngyök egy elvesztett kincs fölött . . .

Arról a képről sok minden jut eszébe.

Minő más napokat élt akkor, a mikor még az az alak körülötte volt; a mikor az volt minden reménysége, az éjszakában fénylő csillaga; a mikor minden gondolatát ő igittekezett kitalálni s életének sötétségében világot gyujtani . . . Sári néni boldog is volt akkor. Az a szép leány akkor boldogtalan volt. Most ő boldog és most Sári néni boldogtalan . . . Így változik az idő, a mely

„Fehérre festi a sötét haját,
Sötétre festi a fehér szívet“.

Hanem azért még él. A sors csapásai nem voltak képesek sirba vinni a vén aszszonyt, a hova ő úgy is olyan nagyon vágyik. A sors elszedi a maga áldozatait, a nélkül, hogy megválogatná: a gyermeket vagy az aggot ragadja-e magával. Milyen visszás dolog is az! A virág, a mely alig kezd még virágozni az ártatlanság levegőjében, elpusztul, letörik; a vén fa pedig, melynek virágai eddig is számos tavaszt láttak a nyár kebelébe olvadni, még él s nem hajol meg az idő sorvasztó keze alatt.

Virág, ártatlan, szép, kicsattanni készülő fészlő rózsza volt Sári néni egyetlen leánya: Erzsi. Tizenhét éves korában tört le a lilom . . . s tizenhét éve már annak,

A „Székelyföld“ tárczája.

Régi házban.

— Karczolat. —

Zs. Pap Jánostól.

Ott a kicsiny falu legeslegvégén áll az a szegényes házikó, a mely a jó öreg Sári néninek szolgál oltalmazó hajlékul.

Olyan a külsője, mint egy összezuzott sziv, a melyből kihalt minden szent érzélem, kipusztult a szenvedély, nincs a mi lángra kapzott többé. Falai elfeketültek, az idő rányomta örökös bélyegét; itt-ott egy-egy kő kikandikál a falból, mintha e csuf világot akarná megbámulni; ablakai félig üvegek, a kitörött táblák helyébe vastag papir van ragasztva, hogy a bennlakót legalább az esőtől és hótól megvédelmezze. A házikó zsindelyes teteje is csak úgy kegyelmből áll még, nem sokára az is megadja magát az időnek. A házikó léczajtója egyenesen ki az elpusztult kertecskébe vezet. Látszik minden lépten-nyomon, látszik minden kis virágon, minden kis fűszálon az ápoló gondos kéz hiánya; nincs itt senki, a ki azokat az ártatlan, kékszemű nefelejtseket megöntögetné, kebelére tűzné, aztán elsuttogná felettük: „Ne felejts! . . .“

Senki . . .

A gígyózó ösvenyeket elfutotta a gye;

A szükséges egyöntetű eljárás elérése céljából, valamint tájékoztatás és mihez-tartás végett, az e részben eddiggelé is már fennállott szabályokat összefoglalva, ezenel rendelem, a mint következik:

1. Országszerte való könyöradományok gyűjtésére engedélyt kizárólag csak a kir. belügyminiszterium adhat.

2. Egyes törvényhatóságok területére a törvényhatóságok első tisztviselői (alispán, polgármester, Budapesten a rendőri főkapitány) is adhatnak 60 napot meg nem haladó időre könyöradomány-gyűjtési engedélyt, azonban csak a területükön állandóan lakó, nagyobb mérvben önhibájukon kívül károsodott egyének részére. A törvényhatóságok első tisztviselői nemcsak nem jogosultak tehát más törvényhatóság területére gyűjtési engedélyt kiállítani, de illet saját területükre sem adhatnak törvényhatósághoz tartozó, vagy idegen állam területéről jelentkező egyének részére. Községek könyöradományi engedélyeket egyáltalán nem adhatnak.

3. A gyűjtés csak bekötött, lapszámozott, vonalzott, átfűzött és hatósági pecsétell ellátott (parafizozott) gyűjtőkönyv mellett történhetik, melynek első lapján a gyűjtési engedély egész terjedelemben, a legközelebbi lapon a gyűjtő egyén személy-leírása az illetékes hatóság által hivatalos kiállításban beirandó. Ezen szabály alól kivételnek csak oly esetben van helye, midőn a belügyminiszterium az illetők részére közvetlen engedélyt állít ki, mely esetben az engedély szövege szolgál zsinórmértékül.

4. Minden hatóság, mely a megadott miniszteri vagy törvényhatósági gyűjtési engedélyt a gyűjtőkönyvbe bevezetni hivatva van, tartozik ezen engedélyekről külön jegyzéket vezetni, abba azon célzt, melyre a gyűjtés engedélyeztetett, továbbá a gyűjtés tényleges eszközzésére feljogosított egyént vagy egyéneket, valamint az engedély tartamának kezdetét és lejárátát bejegyezni; az engedélyezett idő leteltével a gyűjtőkönyvek az illetőktől beköve-telendők, megvizsgálandók, a gyűjtött pénz mennyisége megállapítandó, a könyvben hatóságilag bizonyítandó és a jegyzékben feljegyzendő.

5. Ha a gyűjtési engedély nem általános segélyezésképen, hanem bizonyos meghatározott célokra, pl. templomépítésre vagy külön számadási felügyelet alatt nem álló hitközségnek, avagy jövedelmeikre nézve számadással nem tartozó magánjellegű testületeknek adatott: a gyűjtött összeg felhasználási módja ellenőrizendő és e célból arra nézve az illető testülettől rendes számadás kívánandó, mely a tör-

vényhatósághoz megvizsgálás végett mindenkor beterjesztendő.

6. Mielőtt a gyűjtéssel megbízott egyén valamely községben a gyűjtést megkezdi, tartozik a községi előjárásnál jelentkezni, a gyűjtőkönyvet vagy gyűjtési engedélyokmányt előmutatni, személyazonosságát igazolni és a történt jelentkezést, valamint a nyert helyi gyűjtési időtartamot a gyűjtőkönyvben bizonyíttatni.

7. Érvényes engedély nélkül való könyöradomány-gyűjtés az 1879. XL. t.-cikk értelmében kihágást képez, és ezen törvény 66—68. §§-ai szerint büntetendő.

8. Szabályszerű engedély nélkül könyöradományokat gyűjtők letartóztatandók és a birtokukban talált okmányokkal és esetleg pénzzel együtt az ezen kihágások elbírálására hivatott (1880. XXXVII. t. cz. 41. §-a) közigazgatási hatóságok elé állítandók. Ha a birtokukban talált okmányok hamisaknak bizonyulnának, a kir. pénzügyminiszter ural egyetértőleg 1880. évi augusztus 17-dikén 38,547. szám. alatt kibocsátott belügyminiszteri rendelet 17. §-ban megállapított eljárás követendő.

9. Jogosulatlanul könyöradományokat gyűjtők ellen az 1879. XL. törv.-cikk 69. §-ának rendelkezései feltétlenül alkalmazandók.

Jelen rendelet hatálya csak az engedélyezett s nem az egyes kiváló esetekben hivatalból elrendelt gyűjtésekre terjed ki.

Nyílt levél

tekintetes Roediger Lajos urhoz.

Istvántelek, 1880. április 19-én.

A „Székelyföld“ 53-ik számában Kecskemétről keltezett megjelent nagybecsű levele tárgyához legyen szabad röviden hozzá szólnom, vagyis elmondani észrevételeimet és nézeteimet.

Ugy látszik, becses levele megírására, ha nem is indító okként, de ösztönzően hatott ezen igen becses lap 44-ik számában a gyümölcsfa-tenyésztésről elmondott szerény nézetem azon része, melyben többféle gyümölcsöt s az egyes fajoknak is több fajtáját ajánlottam tenyésztésre — a jövedelem egyenletessége és biztossága céljából! A mily nagy köszönettel adózom és a mennyire örülök azon, hogy jelzett közleményem ama részét szíves volt bővebb megfigyelésre és eszmecserére méltatni, ép annyira sajnálom, hogy annak azon részét becses figyelme kikerülte, hol szóról-szóra ez áll: „Tenyészünk tehát gyümölcsfát minél többet és sok fajtát, de első sorban minden esetre azon fajokat honosítsuk és szaporítsuk, melyek kipróbáltak s az illető

láthatatlan féreg pusztít. És aztán elköltözött oda, a hol az igazi boldogság hazája van. Nem ... nem e föld a boldogság hazája! ... Itt nincs igazi boldogság! Azt ne itt keressétek! ...

Tul a siron talán? ... Hiszen az ember küzd az életben, küzd s egy cél felé tör, a melyet nem lát; ha itt minden lépten-nyomon a sötét fájdalommal, nyomorral és szenvedéssel találkozik, miket a biblából olvasgat el; a nagy szenvedéssel szemben, miket a megváltó elviselt, az övé egészen elenyészik; s abban a könyvben az is ott áll, hogy Isten akarátában meg kell nyugodni, mert ő rosszat senkinek sem akar. Igaz, leányát itt az életben megbünteté, pedig az a leány maga a megtestesült ártatlanság volt. Az, a kit imádozt, őt a gyalázat ösvényére vezetve, a mély gödörbe taszítva, csufosan megsealta. A leánynak egy fiatal ember volt ideálképe, a ki őt csak birni akarta, de nem szereté igazán, úgy, a mint szeretete a leány, kinek ifjú szíve minden dobbanása őt juttatá eszébe. A hűség ... igaz szerelem ...? Oh, azt ne keressétek! ... Az, a kit e szegény leány úgy szeretett, elhagyta őt; ott hagyta égő bánatával s égetőbb szegyenével ...

És a nő, a szeretni sa azért, a kit imád, meghalni tudó nő, napról-napra hervadt, mint egy virág, melynek gyökerén egy

helyi viszonyok között legbiztosabb és legnagyobb jövedelmet ígérnek. Sajnálom pedig azért, mert ha az idézett részt is érdeme szerint méltányolni szíves lett volna, úgy meg vagyok győződve, a ritkított betűkkel irt ama részt: „a székelyföldi gyümölcs csak akkor fogja elfoglalni méltó helyét a világ piacán, ha csakis azon nemesebb fajok termelhetnek, melyek a székelyföldi éghajlathoz alkalmasok s ezekből is csak azok, melyek a legdusabb hozamuak“: nem mint ellenkező nézetet, de mint ugyanazonos méltóztatott volna kiemelni. Gyarló észleletem szerint nemcsak közle-ményeink végeztélja, hanem annak elérhető módokaként felállított nézeteink is lényegükben megegyeznek és csak a kivételnél térnek el némi részben.

Könnnyű Kecskemétnek a szélrózsa különféle irányában röpténi szét terményét, mert, hogy más kedvező viszonyt ne említsek: van mit és mivel! De dacára a Székelyföld Kecskeméttel és sok más helylyel össze nem hasonlítható kedvezőtlen értékesítési viszonyainak stb., van ujabban, bár alig számba vehető gyümölcskivitele Romániába, és bár lassu, de öröndetes haladást kezd az feltüntetni legujabban, mint a mult év végén szülőföldemen, Háromszéken történt néhány napi időzésem alatt értesültem.

Noha általánosan elismert dologs énfeltétlenül magamév teszem, hogy „csak egyforma minőségű, nagyobb mennyiségű termény piaczképes“, még sem merném senki gazdálkodásánál ajánlani csupán egy fajtájú termény előállítását, mert bármily csábítóan vonzanak is a néha kivételesen előforduló magas eredmények, a lutrijátékhöz hasonlítható termelési egyoldalúságnak a gyakorlat terén igen sokan itták meg ürömlé-vét; azonban a mennyire nem ajánlatos az egyoldalúság, ép annyira céltalan ennek ellenkezője.

Hogy miért nem szerepel a székely gyümölcs a gyümölcs-börzén vagyis a világpiaczen, annak több oka lehet és van; legyenszabad az általam ilyenekül elismertek közül felemlítenem: 1) a nagyobb vidéken szétszórtan termelt piaczképes gyümölcsnek egy piacon nagyobb mennyiségben nehéz kiállíthatását; 2) az egyforma és oly nagyobb mennyiségű termény hiányát, a mely érdemessé tenné nagy távoból a kereskedők megjelenését; 3) és ezt talán első sorban kell vala megemlítenem, a szállítás kockázatát mérséklő közl. utak, vasut és hajó hiányát!

(Vége következik.)

Pethő György.

Pár szó a gyümölcsfa-tenyésztésről.

2. A gyümölcsfák ültetéséről.

(Folytatás.)

d) Az ültetés általában sikeresen akkor teljesíthető, midőn a levélzet hiányzik s így levélhullás után mindaddig, míg a fa tenyészete látszólagosan szünetel, tehát a tavaszi lombfakadás beálltáig (októbertől április vége feléig). Hogy pedig az őszi vagy tavaszi ültetés-e előnyösebb, a felett kiváló szakemberek pro és contra eleget érveltek, anélkül, hogy határozottan eldöntött volna a kérdés, de nem is lehet határozott szabályt felállítani; azonban a Székelyföld részére, a hol gyakran igen hideg telek vannak, határozottan a tavaszi ültetést ajánlom inkább. Igen kivételesen nyárbán, június vége után is ültethetők a fák, de nagy kockázattal.

e) Az ültetést közvetlen megelőzőleg igen hasznos, ha az ültetendő fa gyökérzetét agyag-, marhatrágya- és vízből készült habarékba mártjuk, minek megtörténte után a kiastott gödör fenekének közepére a külön hányt szelid porhanyó földből annyit huzunk be kupidomra, hogy az ültetendő fa ráállítása után oly magasan álljon a föld színe felett, mint régi helyén állott; ezután egy ember a fát a gödör közepén képezett emelkedésre állítja s gyökérzetét minden irányban szétszórtva kézben tartja, egy másik ember pedig a szelid és porhanyó földet

kis adagokban a gyökérzetre szórja oly módon, hogy azzal ez teljesen betakartassék azon magasságban, mint régi helyén. A fát tartó egyének vigyáznai kell, hogy a gyökerek közé jól kitöméssek apró földdel, mely célból a fát függélyes irányban többször fel- és lemozgatja s gyakran kézzel is segít a földnek a gyökerek közé jutásán; ezen embernek kell vigyáznai a fa egyenes, függőleges állására is. A porhanyó szelid földnek a gyökérzetre történt hánysa után körülta-postatlik gyöngéden s csak ezután hánytatik a fa gyökérzete körül maradt mélyedésbe a gödör fenekéről elkülönítve kiszedett miveletlen föld. Most a beültetett fa körül a földet ujjalag jól megtapossuk s ezután akként igazítjuk, hogy a fa dereka körül tányérszerű mélyedés képződjék az öntözési és esővíz jobban leendő feltartására. Az ültetés bevégezése után nem feltétlenül szükséges, de legtöbb esetben ajánlatos a fa alját vízzel — sovány talajon víz helyett hígított trágyalével — megöntözni és az ültetési év nyárbán, nagyobb szárazságok idején az öntözést ismételni.

A leirt rendes ültetési eljárástól eltérünk: először, midőn a nehezen fogamzó fákat úgy ássuk ki, hogy a föld gyökérzetük körül maradjon, s ezzel együtt ültetjük el; ezen eljárást gomos ültetésnek nevezzük; másodsor, ha lapos, vízenyős és szikályos talajon az ültetendő fát a tulságos és folytonos nedvességtől megóvandók, igen csekély mélységű gödröt ásunk, vagy épen semmit és a máshonnan hordott jöminőségű dombot képező földbe ültetünk, oly formán, hogy a gyökérzet csak a feltalajt érintse vagy egészen a föld színe felett terüljön el; ezen eljárás zsombos ültetésnek hivatik; harmadsor és végül: trágyás ültetést végzünk akkor, midőn tulságig tápszegény, sovány talajba ültetünk fát, mely esetben a fa gyökérzete körül jó érett trágyát keverünk a föld közé és pedig akként, hogy a gyökerek közvetlen trágyával ne érintkezzenek, mivel a gyökereket érintő trágya könnyen azoknak betegségét s így fánk vesztét okozhatja.

Most folytatólagosan — ígéretem szerint — a gyümölcsfák nyesése és tisztogatásáról, azután azok betegségei- és ellenségeiről, ezek öv- és gyógymódjáról kellene szólnom; de mivel ezen munkák a korán jött tavasz miatt elkéstek s csak ősszel lesz idő azok sikeres foganosítására: legyen szabad kérnem az elmondandók elodázhatását ősz elejére.

Pethő György.

Levél a szerkesztőhez.

Tisztelt szerkesztő ur!

Bocsásson meg, hogy egy tiszteletteljes kérvéssel terheltem. A minapában egy társaságban felmerült, hogy a torjai „Bü-dös“ mellett levő „Bálványos vár“ nem volt soha az Apor-családé, sem semminemű elődeié. Én eddigél úgy tudtam s hiteles történetirő munkájából is úgy olvastam, hogy azon vár az Apor-család elődeié volt, s eme vitatkozást nagy tamáskodással hallgattam végig. — A t. szerkesztő ur bizonyára tudni fogja, vagy a mennyiben tisztán nem emlékeznék rá, utána tud járnai e dolognak. Tisztelettel kérem, szíveskedjék a kérdésnek becses lapjában helyet adni, s majd annak idejében a feleletet is rá közzétenni, hogy tudjam magam is s tudja Háromszék lakossága is, mit tartson e dolog felől.

Tisztelettel

Nattamás.

Mindenféle.

— Kézdi-Vásárhely város képviselő-testületének f. hó 28-án tartott gyűlésében a következő fontosabb határozatok hoztak: 1) Az új vámtarifa f. évi május 1-én fog életbe lépni. A barompiaczi vámszedés, mely egészen új intézmény, ezen évben házilag fog kezeltetni a tanács által. 2) A Kecses- és Zsiros-havasok levágott és álló fáit egy részének, valamint a Katrosa nevű erdőben levágott fáknak árverésen való eladása elhatároztatott. Végrehajtásával a

tanács bízott meg. 3) Egy bizottság küldetett ki azon célra, hogy a fontosabb iparágak közül azokat, melyek a helyi viszonyokhoz képest leginkább fejlődésre képesek, kijelöljék s egyszersmind azon szükséges kellékeket, melyek azok fejlődését előmozdítják, kimutassák. E munkát a közgazdasági miniszteriumhoz intézendő felterjesztéshez fog használni. 4) A város csatornázásáról készített terv a közegészségügyi bizottsághoz utasított véleményadás végett.

— **Házasságok.** Gyergyószentmiklósi Czárán Dénes május 2-án vezeti oltárhoz Zárug Margit kisasszonyt. Olajos Farkas gyergyóalfalvi felsőnépiskolai tanár és Székely Mari kisasszony esküvője május 9-én lesz Gyergyóalfaluban. Fogadják szerencsekívánatunkat!

— **Mint magán uton értesültünk,** a brassói főispáni állásra, a kir. ítélő táblai bírónak kinevezendő Szentiványi Gyula helyébe, gr. Bethlen András fog kinevezetni.

— **A székelyudvarhelyi jótékonycélú** növegyet, a mint értesültünk, az Ugron Lázárné elnöke alatt május havában májális szándékszik rendezni. Szép sikert hozza! (Zs.)

— **A kézdívásárhelyi „veterán tüzoltók”** felkértenek, hogy a köteles tüzoltók összeírása iránt tartandó előleges értekezésre a jövő szerdái bármelyik napon d. u. 3—4 óra között a rendőrkapitányi irodában megjelenni sziveskedjenek.

— **Uj könyvnyomda Cs.-Szeredán.** Kézdívásárhelyi Szabó Albert Cs.-Szeredán egy a mai kor kívánalmainak megfelelő könyvnyomdát rendezett be. Felhívjuk t. olvasóink figyelmét mai számunkban megjelent hirdetésére.

— **Kézdí-Vásárhely városi községi képviselő** Köllönte László neje, Makó Krisztina, f. h. 22-én elhalván, a férjével kötött kölcsönös végrendeletben igen szép jélét adá jó lelke, mely őt életében tiszteltté tévé. A végrendelet szerint Köllönte László és neje 1000 forintot hagyományoznak a helybeli községi iskolának oly feltétel mellett, hogy ezen összeg mindkettő halála után lesz kifizetendő. Nemkülönben a helybeli ev. ref. egyház javára is egy értékes kaszálót hagyományoztak. Mindkét hagyomány a másik végrendelethez hagyatékából fog kiadni. Legyen könnyű a föld az elhunyt derék nőnek!

— **A gyergyószentmiklósi „Veres kereszt egyet”** folyó hó 20-án, csütörtökön tartá meg utolsó előtti fillér-estélyét nagy közönség jelenlétében. Volt jó kedv általános. Szép leányok nagy számmal jelentek meg. Az estély egy fényes bálnak is számot tett volna. Egész éjjel utáni 2 óráig tartott a mulatság. Meglepetésül Faust-ból egy jelenetet néma képzetben mutattak be, mely fényesen és elragadóan sikerült, valóban az estély fénypontját képezte. A siker orosz-lán-részéért a méltó köszönet Demeter Domokosné, egyik buzgó rendezőt illeti. Az a valaki.

— **Az időjárás.** Végre az ég könyörült a kétségbeesett gazdaközönségen, megnyitá az ég csatornáit s jótékony esővel üdíté fel a tikkadt földet. Így talán még kipótolhatja a természet azt a nagy hátramaradást, mely az idei tavaszi nagy szárazság miatt Kézdí-Vásárhely vidékén a vetésekben mindenütt mutatkozik.

— **A székelyudvarhelyi polgári zene-egylet** szép sikerrel működik. Az egyet buzgó elnöke derék iparosunk, Szabó József timár, ki buzgó fáradságáért méltán megérdemli az elismerést. Legközelebb alkalmunk lesz a zenekarban gyönyörködni. (Zs.)

— **Betörés.** Albert Balázs csik-szeredai rövidáru-kereskedésébe f. h. 27-re virradólag ismeretlen tettesek betörték s onnan több árut és készpénzt elvittek. A tett elkövetőit erőlyesen nyomozzák.

— **Kézdí-Vásárhelyt** a III. VI. ker. és tökekamatadó-előírásoknak folyó hó 28-tól 8 napig nyilvánosan a városi adóhivatalnál ki vannak téve. Ezen idő alatt mindenki megtekintheti. Ezen körülményre annyival is inkább felhívjuk az adózó polgárok figyelmét, mivel ezen adók tárgyalása május 5-én kezdetét veszi.

— **Kimutatás a járvány állásáról Csikmegyében.** Az utolsó kimutatás szerint maradt beteg 89. Április 21-ig szaporodott 112, összesen 201. Ezek közül meggyógyult 79, elhalt 21, ápolás alatt maradt 101. Az egész járvány alatt megbetegedett 2339, meggyógyult 1983, elhalt 249. Csikdánfalván és Szentkirályon a roncsoló toroklob járványosan fellépett; Gyimesközélpokon a járvány megszűnt. Csik-Szeredán, 1882. április 24. Spányik József tisztí főorvos.

— **Egy részeg „primás” garázdálkodása.** Székely-Udvarhelyen történt. Mult hétfőre virradólag az utcán Komja Miklós nevezetű cigány primás a hazafelé jövő Feke József nevű borbélyt megtámadta. A cigány azzal fenyegetőzött, hogy keresztszúrja, ha minden pénzt neki át nem adja. A megijedt borbély a nála levő 3 forint s egy néhány krajczárt át is adta, mire a cigány a kapufélfánál hagyta a pénztől megfosztott embert. Haladunk! (Zs.)

— **Még egy felsült fináncz.** Egyik vadász barátunk a napokban több madarat lőtt a sz.-katolnai mocsároknak. Jól megterhelten haza felé indult s nemsokára két pénzügyör érte utól. Természetesen azonnal vadász-jegyét kérték. D. barátunk megtagadta annak előmutatását és a kötelesség rendithetetlen érzetével eltelt finánczok elszedték tőle madarait, puskáját és tarisnyáját. D. megkönnyebbülve terhétől, egykedvűen ment a fináncz urak után; midőn hazaérkeztek, megállítá a tehervivőket és előmutatá vadász-jegyét s megköszönte a szíves fáradságot t. fináncz uraknak. Ezek nagy szígyenkedve adák át a sok réczét, puskát és tarisnyát.

— **Egy forint áru — ugatás.** Szegeden az ottani növegyet javára rendezett színi előadásán a kis „Szikra” vigjátékban ugatás hallatszott a színpalak mögül. Ennek így kellett lenni. A kirohanó völgegyet ugatja meg a kutya, melynek nehéz szerepét egy árva kulisszatámogató „exekválta” sikerrel. De most következik csak valami. Aradi színgazgató benyújtja „kon-tóját” a jótékony növegyethez s ebben a kontóban többek között szóról-szóra egy ilyen tétel is foglaltatik: „Kutyaugatás a színpal mögött — egy forint.” Ennél olcsóbban nem lehet ugatni jótékony célra sem!

— **„Jelentem alásan!”** Mult hó 18-án Engelbrecht Antal, katonasági állatorvos, Tordán meglátte magát. Utolsó sorait a 19. ezred kiegészítő parancsnokságához Győrbe intézte a következő pár sorban: „Jelentem alásan — meghaltam. Torda, 1882. március 18. Engelbrecht Antal, kat. orvos.” Erre aztán nem mondta rá a parancsnok, hogy: „Abtretien!”

Gazdaság és kertészet.

Az orvosság beadása az állatoknak. Ha az orvosságot nem lehet a takarmányban, vagy italban az állatnak beadni, akkor beléjük szoktuk önteni. Ha a folyadékot hosszú nyakú edényből egyszerre s nagy mennyiségben öntjük be az állat szájába, úgy az nagyobbrészt az első gyomorba kerül. De ez rendszerint csak a dobkórnál kívánatos; csaknem minden más betegségnél azonban az orvosságnak minél előbb az emésztő gyomorba és a bélszatornába kell jutnia. Ezt pedig úgy érhetni el, ha az orvosságot közép nagyságú nyílással bíró palackból apránként, kis adagokban adjuk be az állatnak. Ha az állat eközben köhög, egy kis ideig szünetelnünk kell a beöntéssel. Nem szabad az állat fejét a beöntés alatt sem nagyon magasra tartani, sem pedig oldalvást fordítani.

A vörös színű kaptárban a méheket megtartani csaknem lehetetlen. Egy amerikai méhtenyésztő beszéli, hogy harmadéve befogott egy rajt, és egy kaptárba tette, de az másnapra, daczára, hogy a kaptárt mézfűvel jól bekente, kirepült. Háromszor ismételték a méhek a kirepülést, míg végre is egy rozg, régi, fonott kasban megmaradtak. Más rajt is akart a fentebb említett kaptárba befogni, de hasonlóképen sikertelenül. Végre azon gondolatra jött, hogy nem a kaptár színe-e az, mi a méheket tőle elidegeníti. Az egészen új kaptár ugyanis lángvörösre volt festve, kapta magát, tavaly télen befestette azt zöldre, tavasszal rajt fogott bele, mely még most is benne van és igen jól találja magát. A

ily esetek gyakran előfordulhatnak a méhtenyésztés körében, csak az a baj, hogy a baj okát nem mindenki képes felfedezni.

A májmételey ellen egy német juhtenyésztő következő óvó rendszabályokat ajánl: Irtassanak ki a májmételey nevelői, a vízi csigák a töcsákból, szorgalmas halászás által; ne engedessék meg a juhoknak ily töcsákból inni; pusztítsassanak el a réteken élő csigák, különösen az éjjeliek; az időnként viz által borított rétek legelőül ne használtassanak, végre oly vidékeken, hol sok betegedési eset fordul elő, az istállóban etetés alkalmatosságok, e mellett azonban a nedves rétekről származó füvet és szénát szintén nem szabad használni.

A falak nedvességének megakadályozására melegítsünk meg 5 rész terpentint s tegyünk e folyadékba 10 rész közönséges gyantát, melyet előbb apróra törünk, és kavargatjuk össze a forró tömeget. Ebbe a keverékbe tegyünk azután még egy rész finomra szitált fűrészpórt. A bemázolandó falakat előbb meg kell tisztogatni, aztán egy lámpával megmelegíteni, s ily meleg állapotban kell ecset segítségével a folyadékot rákenünk. A lámpa segítségével azt eszközölhetni, hogy a gyanta a falnak minden repedésébe és hasadásába beszivárog, úgy hogy némi gondosság mellett teljesen bevonhatni a falat ily vízmentes mázzal. Ha a bemázolás imott-amott nem történik egyenetlenül, az ily egyenetlenségeket tüzes vasalóval lehet később elsimítani. A bevonásra használt folyadékot égetett csonliszittel sötétre lehet festeni, vagy ha világosabb színű gyantát és szitított fűrészpórt használunk, világosabb színt lehet előállítani, mely finomabb falfestésekhez alkalmas alapul kinálkozik. Földbe ássát, vagy más különben nedveségnek kitett fán is célszerűen alkalmazható e bevonás, itt is jó óvó szernek fog az bebizonyulni.

A tavaszi gaz összegyűjtése által igen jó szolgálatot tehet a gazda nyáron át magának, mikor ugyanis a nap július és augusztusban igen forrón és égetően süt és e mellett a szárazság is nagy. A közönséges módon művelt szőlő, ribizke, málna stb. cserje-féle ilyenkor a szárazságtól igen sokat szenved, növése gátolódik, a boglyók viz hiányában kemények, zsugorodottak lesznek. Ha azonban a szőlőtövek kerületét tavasszal 8—12 hüvelyk vastag rétegben könnyű, szalmás trágya, széna vagy tiszta szalmával, vagy ha ez közel nincs, akkor gazzal fedjük be, a tőkéken a legnagyobb szárazság sem fog ki, mert a laza fedő réteg a talajt a kiszáradástól megóvjá, hőmérsékét folytonosan egyenletesen tartja és így a növekedést előmozdítja. Ezen eljárás több ízben megpróbáltott és mindannyiszor sikeresnek bizonyult. Legközelebb az idei száraz tavaszon a fűtéléseknél is tapasztaltuk a gaz, vagy szalmás trágya által való beborítás jó hatását, mivel a mely fák töve körül az ültetési tányér ez anyaggal lett az elültetés és megtaposás után beborítva, azok sokkal hamarabb fakadásnak indultak, mint a melyek töve környéke nem fedettett be ily gazféle trágyával. E szalma-, vagy gaz-takaró kitűnő szolgálatot tett az őszi földi-eper-ültetéseknél is, mert ahol az ágyakra már nem jutott ily gaz-takaró, ott a mult száraz télen a fagy mind kihuzgálta a fiatal eper-ültetvényeket, míg a meddig a szalmás trágya-takaró ért, mind szépen megmaradtak azok. Azért is elvünk legyen: semmit sem vetni el felhasználatlanul a gazdaságban; a gaz-trágya értéke a jelzett felhasználás mellett is megmarad, de előbb még szolgálatot is tehet.

Uj szénaszárító. A „Mecklenb. patr. Verein” folyóirata egy Rohlak nevű dobertini közműves által föltalált szénaszárítót ismertet. Hogy a csak száradó állapotban boglyába rakott szénát az erjedési folyam alatt kifejlődhető nagy melegségtől megóvjuk, a már lefeljebb 24 órával a kaszálás után jól összenyomott széna közepén egy töltött zsákot kell keresztül huzni, mi által a boglya tövétől annak csúcsáig menő csatorna áll elő. E csatorna alsó nyílásába szájadzik egy kátránnyal légmentessé tett, egy rud segítségével könnyen elzárható s a föld alatt is folytatódó cső. E cső külső végével egy-egy lovas járgány által mozgatott ventilator van összeköttetésbe hozva, mely által egyidejűleg a többi azon helyen levő boglyát is lehet ventilálni, ha azok csövei egy közös nyílásba futnak össze, és a ventilator ezzel van összeköttetésbe hozva. A gr. Bernstein-Dobbertin birtokán tett kísérletek alkalmával konstátálták, hogyha a ventilator percenként 180—200-szor fordul meg, 15 perc alatt 8 R. fokkal csökken a boglyák hőmérséke. Az ily módon — a folyamat zavartalan lefolyásához szükséges hőmérsék mellett — nyert szénatakarmány értékéből is illatából mit sem veszített, s zöld színet is megtartotta, daczára annak, hogy a bog-

lyák csak nagyon felületesen voltak védve. Csak az esőtől ért oldalon fakult meg kisé a boglya külső széle. E ventilator különösen akkor mutatkozik hasznosnak, ha a kaszálás alkalmával rossz idő járt.

A közönség köréből. *)

Csatószege, ápril 25.

Tekintetes szerkesztő ur! Emlékeztetik, hogy fúrge lapja „Mindenféle” czimrovat alatt annak idején közölte azon köznapiasá vált hirt, hogy Eröss Antal csatószegei bíró meglapta a község pénztárát s rá még okmányokat is hamisított. E turpisságot a hivatalosan kiszállott megyei számvévo derítette ki ez év február 3-án és 4-én. Azóta sok viz lefolyt az Olt gátjain, de a csatószegei bíró ma is bíró. Ma is ő elnököl még büszkébb rátartással a gyűléseken.

Ha a megyei hatóság jónak látta a bírói idáig s észrevehetőleg még tovább is helyén megtűrti, ahoz itt nem szólnék; de azt már szó nélkül nem hagyhatjuk, hogy a bíró magát mindenfelé ártatlannak hirdeti, minket pedig rágalmazóknak nevez, kiket, mint ilyeneket, be fog perelni. Az igazság és saját feltett becsületünk érdekében kérjük a tek. szerk. urat az alábbi hivatalos sorokat közölni. Ezekből ki-ki önmaga részére elfogulatlanul levonhatja minden tekintetben a következtetést.

„Sz. 1085—1882. A tekintetes szolgabíró urnak Csikszerezében. Csatószegei községi bíró Eröss Antal ellen az 1881. évi községi majorsági számadásban a község kárára hamis okmány alapján 30 frt kiadás helyett 34 frt elszámolása, odaváló Győrfi Lajostól 1879. évben bor- és szeszárulás kihágásáért felvett 2 frt 50 kr bírságösszegnek a község pénztára javára való be nem vételezése, ugy az 1878. évi adóvégrehajtási költségnek, 4 frt 33 krnak, szintén a községi számadásba való be nem vételezése s végül mert a község által a m. kir. adóhivatalhoz befizetett fogyasztási adók után az 1868. évi 35. t. cz. 4. §. alapján az adóhivatal által visszaadott 10⁰/₁₀₀-ot, összesen 1878—1881-ig 19 frt 20 kr, a pénztár javára be nem vételezte, hanem azt a maga hasznára fordította, holott azon összeg a községet illette, mivel a fogyasztási adó közvetlenül a pénztárból fizetettett be, — a tiszti ügyész meghallgatásával az 1876. évi 5. t. cz. 19. §. alapján a fegyelmi vizsgálatot azonnal vigye keresztül s hozzon első foku határozatot s azt velem nem-felebezés esetén közölje.”

„A fegyelmi vizsgálat elrendelendő volt a fenn idézett okokon kívül azért is, mert Eröss Antal maga beismerte, hogy Kópi András helyettes bírónak ő mondotta, hogy a számadás 38. kiadási tételének, 35 frtnak megfelelő nyugtát Darvas Dávid írástudó egyén helyett írja meg és nyomjon is keresztet; s maga beismerte, hogy miután a képviselő tagok az 5 frt rendtlen elszámolást észrevették s erről tudomása lett, Kópi Andrást újból megkérte, hogy a 35 frtos nyugta helyett írjon egyet 30 frtról; s végül azt is beismerte, hogy a 35 frtos nyugtát Kópi András h. bíróval az eredeti nyugtak közül kivették, azt megsemmisítették s a helyett a 30 frtos ujonan szerkesztett nyugtát becsempeszték, — s hogy az így történt, még a beismeréseken kívül a számadási könyv 38. kiadási tétele is igazolja, a mely alatt 34 frt kiadás áll 30 frt helyett, és a pénztári maradvány is azon 5 frttal kevesebb.”

„A hivataltól való felfüggesztést a tiszti ügyész véleménye alapján nem lehetett elrendelni.”

(A hátralévő sorok, mint kevésbé lényegesek, mellőztettek.)

„Csik-Szeredán, 1882. febr. 21-én. Alispáni helyettes Madár Imre, főjegyző.”

Melylyel maradtunk a tek. szerkesztő urnak

a legközelebb érdekelt felek.

*) E rovat alatt megjelent közleményekért felelősséget nem vállal a szerk.

Szerkesztői izenetek.

„A két deák” szerzőjének Székely-Udvarhelyt. Olvastuk; igen sokat lehetne arról mondani, azért kérjük, keresson meg szerkesztőségünket a déli órák alatt. Itt terünk igen szük indokolt kritikák.

Nekem, nekéd, neki. Ki ír, két dolgot ne feledjen. Első, hogy az írás is mesterséggé válik, ha hivatás nélkül írunk s ekkor nincs jogosultsága; másik, hogy arra, miszerint egy publikumot oktathassunk, valamicskét illik is tudnunk. Egyebekben szívesen köszöntöm kegyedet. Dr. Kábebb.

Árva rózsá. Csak volt; már kiépült.

Piaczi árak		Kézdi-Vásárhely ápr. 27.		Csik-Szereda ápr. 26.		Sz.-Udvarhely ápr. 27.		Gy.-Sz.-Miklós ápr. 22.	
		frt.	kr.	frt.	kr.	frt.	kr.	frt.	kr.
Héctoliter	Buza) tiszta	9	90	9	50	8	50	9	80
	) elegy	7	—	—	—	7	50	—	—
	Rozs) tiszta	—	—	5	50	—	—	6	—
	) elegy	—	—	—	—	—	—	4	80
	Arpa) tiszta	5	20	5	50	6	—	5	50
	) elegy	—	—	5	—	—	—	—	—
	Zab	3	40	3	—	3	70	3	50
	Törökbuza	5	60	6	50	5	40	6	40
	Kása) köles	12	—	8	50	—	—	—	—
	) árpa	—	—	—	—	6	—	—	—
Kilógr. Darab	Borsó	7	—	6	—	—	—	5	80
	Lencse	12	—	—	—	—	—	—	—
	Fuszulyka	6	—	6	65	5	—	5	—
	Lenmag	—	—	—	—	—	—	—	—
	Kendermag	—	—	—	—	—	—	—	—
	Bükköny	—	—	—	—	6	50	—	—
	Pityóka	2	—	2	50	1	55	3	50
	Marhahus	—	40	—	36	—	40	—	40
	Disznóhus	—	44	—	40	—	48	—	48
	Juh-hus	—	—	—	—	—	—	—	—
Egy pár csirke 10 tojás	Szalona	—	70	—	80	—	—	—	72
	Fagygyu	—	32	—	36	—	—	—	36
	Malacz	1	50	2	50	1	30	—	90
	Lud	1	—	—	90	—	80	—	—
	Réce	—	50	—	—	—	—	—	—
	Bárány) fehér	2	—	2	50	—	—	1	66
	) fekete	3	—	3	—	3	—	2	17
	Egy pár csirke	—	70	—	60	—	—	—	35
	10 tojás	—	15	—	18	—	13	—	15

Hivatalos árfolyamok a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Ápr. 28-án.	
Magyar aranyjárdék	119.75
Magyar vasúti kölcsön	134.—
M. keleti vasúti államköt. I. kibocs.	91.25
M. keleti vasúti államköt. II. kibocs.	110.75
M. keleti vasúti államköt. évi 1876	95.50
Magyar földtehermentesítési kötvény	99.—
M. földtehermentesít. kötv. záradékkal	97.50
Temes-bánati földteherment. kötvény	98.—
Temes-bánati földt. kötv. záradékkal	97.50
Erdélyi földtehermentesítési kötvény	98.25
Magyar szőlődezmaváltási kötvény	96.50
Magyar nyereség-sorsjegy kölcsön	117.25
Tiszaszabályozási és szegedi sorsjegy	110.75
Osztrák járadék papirban	76.50
Osztrák járadék ezüstben	77.25
Osztrák járadék aranyban	94.—
1860. államsorsjegyek	130.50
Osztrák-magyar bankrészvény	825.—
Magyar hitelbank-részvény	338.—
Osztrák hitelintézet-részvény	342.—
Cs. és kir. arany	5.62
20 frankos arany	9.53 ¹ / ₂
Német birodalmi márka	58.70
London (2 havi váltókért)	120.10
Magyar papíráradék	87.40

Felelős szerkesztők:
T. Nagy Imre, Dr. Kádbéő Ferencz,
Ifj. Dobay János.
Kiadó tulajdonos:
Szabó Albert.

„Betegbarát”. Az e czim alatt Richter lipcsei kiadóintézetében megjelent röpirat egészségeseknek az első betegségi tünetek leküzdésére, betegeknek pedig a baj sikeres gyógyítására megbízható tanácsokat nyújt. E könyvet **Görtschek Károly** es. kir. egyetemi könyvkereskedése (Bécs, I. István tér 6.) ingyen és bérmentve küldi meg, s így a megrendelőnek nem okoz több költséget 2 krajczárnál a levelező lapért. 8—11

Sz. 733.—1882.

Árverési hirdetés.

Az 1881. évi LX. t. cz. 185. §. alapján kibocsátatik jelen árverezési hirdetmény.
Végrehajtást szenvedő gyám idősb Szörcei István által képviselt, kiskorú Szörcei Andor tulajdonánál felvett s id. Szörcei János által 1879. évi február 22-én megvásárolt ingatlanok, tekintettel, hogy vásárló az árverési feltételeknek nem tett eleget és pedig a szörcei (526. sz. tkvben A + 1 rend (389, 390, 394), 2 rend (502), 3 rend (509), 4 rend (554), 5 rend (563), 6 rend (630, 632, 633), 7 rend (858), 8 rend (860b), 9 rend (912), 10 rend (1146), 11 rend

(1705), 12 rend (1793²/₂, 1794), 13 rend (1828), 14 rend (1858²/₂, 1870¹/₁), 15 r., (2671) 16 rend (2685), 17 rend 3167²/₂, a B 3. alatti perfeljegyzés sérteme nélkül 700 frtra becsült ingatlanai, végrehajtató kézdivásárhelyi Fejér Lukácsnak 300 forint tőke, annak 1877. évi aug. 7-ik napjától járó 6% kamatai 111 frt 32 krban már megállapított perköltség, jelen árverési kérésért 9 forint 50 krban törvényesített és még ezután felmerülhető költségek erejéig Szörce község házában nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőknek esetleg becsértéken alól is 1882. évi június hó 27. 28-ik napján d. előtti 9 órakor el fognak adatni.

Venni szándékozók a vonatkozó árverezési feltételeket betekintheik; ezen árverezés a kebli tkvi hivatalnál folyggyeztetett.

Erről érdekeltek értesittetnek.

A kovászai kir. járásbíróság, mint tkvi hatóság, 1882. évi márczius 15-ig napján.

Sz. 758. közig.

1882.

Pályázati hirdetmény.

Kézdi-Vásárhely város tanácsánál egy végrehajtói állomás üresedésbe jövőn 25 frt havi díj mellett, az errepályázni kívánók felszólíttatnak, hogy folyamodásukat e téren való működésük kimutatásával **1882. május 10-ig** alóli tanács elnökségéhez beadják.

K.-Vásárhely város tanácsa, 1882. április hó 26-án.

1—3

Szöcs József,
polgármester.

204. szám.

1882.

Hirdetmény.

A nagymélt. m. kir. közmunka- és közlekedési ministerium az 1882. évi április hó 17-én kelt 5430. számú rendeletével a hajasfalva-cs-gyimesi államut 68—69 és 70—71. klm. szakaszán lévő 155, 156, 158 és 159. sz. fedkőves faragott kő átereszt helyreállítását 805 frt 24 kr összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkálatok fogantatásának biztosítása czéljából az **1882. évi június hó 27-ik napjának d. e. 10 órájára** az udvarhelymegyei m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó s a részletes feltételekben előírt 5%-nyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat a kitűzött nap d. e. 10 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett magy. kir. államépítészeti hivatalnál, a rendes hivatalos órákban, naponkint megtekinthetők.

Kelt Sz.-Udvarhelyen, 1882. évi április hó 22-én.

Magyar kir. építészeti hivatal.

A f. évi közgyűlés elhatározta

uj részvényeknek

kibocsátását.

Uj részvény 400 darab fog kibocsátatni. Egy részvény névértéke 50 frt, a kibocsátási ár 60 forint. A felülfizetett 10 forint a tartaléktőkéhez és a nyugdíjalaphoz fog csatoltatni. Az uj részvények az 1883-ik évi üzlet osztalékában már részesülnek. A részvények részletekben is befizethetők és pedig:

az aláíráskor 6 frt,
május 15-ig 20 „
auguszt. 1-ig 20 „
október 1-ig 14 „

Nem részvényesek is május 15-ig irhatnak részvényt alá.

Az aláírók részvény-utalványt fognak kapni.

Fél részvények nem fognak kibocsátatni. Az ez évben fizetett osztalék 16% volt

Székelly-Udvarhelyt, 1882. ápril 24.

Székelly-egyleti első takarékpénztár.

Ugron Gábor,
ig. elnök.

Ifj. Kovács Domokos,
pénztárnok.

Van szerencsém értesíteni a n. é. közönséget, hogy **CSIK-SZEREDÁBAN** egy a kor igényeinek megfelelő uj

K Ö N Y V N Y O M D Á T

rendeztem be, melyben, valamint kézdivásárhelyi könyvnyomdamban felvállaltatnak,

pontosan s gyorsan készíttetnek helyi és vidéki

könyvnyomdai megrendelések, u. m.:

MINDENNEMÜ MEGHIVÓK,
TÁNCZRENDEK, ROVATOS IVEK,

ALAPSZABÁLYOK.

HIVATALOS NYOMTATVÁNYOK,

SZÁMLÁK,

árjegyzékek, peresiratok

folyó- és röpiratok.

borítékok, névjegyek.

ÉTLAPOK, FELHIVÁSOK,
FALRAGASZOK.

Ajánlom késznyomtatvány-, író- és levélpapir-raktárait.

SZABÓ ALBERT,

nyomdatulajdonos.

Nyomatott Szabó Albertnél Kézdi-Vásárhelyt.